

వేదాంత జీవన విధానం

మానవ అనుబంధాలు - 1

పరమార్థానంద స్వామి ప్రసంగాల ఆధారంగా

మద్దురి రాజ్యశ్రీ

మనిషి సంఘజీవి. ఏకాకి కాదు అన్న మాటలు మన దైనందిన జీవితంలో తరచూ వింటూ ఉంటాయి. అది అక్షరసత్యం. ప్రొద్దున్న లేచినప్పటినుంచీ అతని జీవితం ఎందరితోనో పెనవేసుకుని ఉంటుంది. భార్యబిడ్డలతో, స్నేహితులతో, బంధుకోటితో, సంఘంతో. వీళ్ళెవరితోనూ ఏమాత్రం సంబంధం లేకుండా ఏ పనీ చేయలేడు. కాకపోతే ఈ అనుబంధాలు అనేక రకాలు - వచ్చిపోయేవి కొన్నయితే, పదికాలాలు నిలిచేవి కొన్ని. మనస్ఫూర్తిగా ఏర్పరచుకున్నవి కొన్నయితే, ఏదో మొహమాటం కోసం అల్లుకున్నవి కొన్ని. ఆంతరంగికంగా వచ్చినవి కొన్నయితే, ఆమడదూరంలో పెట్టాలనిపించేవి కొన్ని. దేవుడు ఏర్పరచిన అనుబంధాలు కొన్నయితే, మనిషి ఎదురెళ్ళి మరీ, పెనవేసుకునే బంధాలు ఎన్నో.

అనుబంధాలు ఆషామాషీ వ్యవహారాలు కావు. మనం నలుగురితో మెసలే తీరుతెన్నులే మన జీవిత నైపుణ్యాన్ని వేలెత్తి చూపిస్తాయి. అందుకే అసలు అనుబంధాలు అంటే ఏమిటి, అవి ఎంత మేరకు కొనసాగించాలన్న విషయంలో మనకు సరియైన అవగాహన ఉండాలి. ఒక అనుబంధం మన జీవితాన్ని అనూహ్యంగా మార్చివేయగలదు. ఆ అనుబంధం పటిష్టంగా ఉంటే మన జీవితాన్ని స్వర్గతుల్యంగా చేయగలదు. అదే బలహీనంగా ఉంటే, నరకప్రాయం చేయగలదు. అనుబంధాలను ఎలా పటిష్టం చేసుకోవచ్చో శాస్త్రం ఎప్పుడో నిర్దేశించింది. అందుకే మన శాస్త్రాన్ని ధర్మశాస్త్రం అంటారు. శాస్త్రం ఏం చెప్పిందో తెలుసుకుంటే, మన జీవితాన్ని అద్భుతంగా మలచుకోవచ్చు.

శాస్త్రం ఒకటే చెప్పింది, కాని అది తిరుగులేని సూత్రం - అనుబంధాల్లో ఆనందం వెతుక్కోవాలని ప్రయత్నించవద్దు. అనుబంధాలు ఉన్నవి ఎందుకంటే వాటి నుంచి మనం ఎంతో కొంత నేర్చుకుని ఎదగటానికి, అది కూడా ఆధ్యాత్మికంగా ఎదగటానికి. అసలు జీవితం అంటేనే అంతర్గత ఎదుగుదల.

ఎందుకలా చెప్పింది శాస్త్రం? ఎందుకంటే ఆనందం అన్నది మన చేతిలో లేదు. మనకు తెలియని, మనకు అంతుపట్టని లేదా మన అదుపులో లేని అనేక అంశాల మీద ఆధారపడి ఉంది మన ఆనందం. అంటే ఏమిటి? ఆనందం ఎప్పుడూ ఊహకందనిది, క్షణికం. ఇది ప్రకృతి నియమం.

ఇలాంటి ప్రకృతి నియమం ఉన్నప్పుడు, మనం మన జీవితంతో పెనవేసుకున్నవారి నుంచి ఆనందం ఆశించామనుకోండి, అటువంటి అనుబంధాలు ఎలా ఉంటాయి? ఆనందమేమో ఊహకందనిది, క్షణికం. మనకేమో అది తెలియక మన అనుబంధాల్లో మనం ఊహించే, శాశ్వతమైన ఆనందాన్ని వెతుక్కుంటాం. ఫలితం? మన అనుబంధాలు కూడా ఊహించని మలుపులు తిరిగి, క్షణిక అనుబంధాలుగా మారిపోతాయి. అందుకని అనుబంధాల్లో ఆనందం ఆశించారో అవి

ఎండమావులు సుమా అని శాస్త్రం నొక్కివక్కాణిస్తుంది. మనం ఆనందమే ఆశయంగా పెట్టుకుంటే అటువంటి అనుబంధం పదికాలాలు నిలవదు, పటిష్టంగా అసలే ఉండదు.

ఆనందం మాట అటుంచితే, అంతర్గత ఎదుగుదలకి మాత్రం ఎలా తోడ్పడుతుంది అనుబంధం? దీనికి అనేక పద్ధతులు ఉన్నాయి: ఆరోగ్యం, కర్మక్షయం, తితిక్ష, యజ్ఞ అనుష్ఠానం.

1. ఆరోగ్యం:- మనలో ప్రతి ఒక్కరినీ ఒంటరితనం పట్టి పీడిస్తూనే ఉంటుంది. ఇది ప్రాథమిక సమస్య. ఇది ఎందుకు తలెత్తుతోంది? ఆత్మ జ్ఞానం లేకపోవటం వల్ల అంటోంది శాస్త్రం. మరి ఈ సమస్యకు పరిష్కారం ఏమిటి? ఆత్మజ్ఞానం పొందటమే. ఆత్మజ్ఞానం పొందేవరకూ, అనుబంధాలు మనకు, తాత్కాలికంగానే అయినా, కొంత ఉపశమనాన్ని ఇస్తాయి.

ఒంటరితనం వేధించే వాళ్ళు తరచు అనారోగ్యానికి గురి అవుతుంటారు. అదే పదిమందితో అనుబంధాలు ఉన్నవాళ్ళు ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. ఆధ్యాత్మిక ఎదుగుదలకు మంచి ఆరోగ్యం ఎంతో అవసరం. పెళ్ళి కాని యువతీయువకులకన్నా గృహస్థులు ఎంతో ఆరోగ్యంగా ఉంటారనీ, ఎక్కువ రోజులు బ్రతుకుతారనీ పరిశోధనలలో తేలింది. అందువల్ల అనుబంధాలు పెంచుకోవటం ఎంతో అవసరం. మనకి కనీసం ఒక్కరితోనన్నా పటిష్టమైన అనుబంధం ఉండితీరాలి. సన్యాసులకు కూడా అనుబంధాలు ఉండాలని శాస్త్రాలు చెప్తున్నాయి. కాకపోతే వాళ్ళ అనుబంధం గురువుతోనో, వాళ్ళ ఇష్టదేవతతోనో పెనవేసుకుని ఉంటుంది. అప్పుడు వాళ్ళు ఎటువంటి ఆటుపోట్లకైనా తట్టుకుని నిలబడగలుగుతారు.

2. కర్మక్షయం:- మనం పూర్వజన్మలో చేసిన పుణ్యపాపాలను క్షయం చేసుకోవటానికే ఈ జన్మనెత్తామని శాస్త్రాలు ఘోషిస్తున్నాయి. ఆ క్షయం అనేక విధాలుగా జరుగుతుంది. మన జీవితం ఎవరితో ముడిపడి ఉందో వాళ్ళ వల్ల కూడా మన కర్మ కొంతమేరకు క్షయమవుతుంది. దీనిని కర్మక్షయం అంటారు. మన కర్మను బట్టి, మన తోటివారితో చిక్కటి అనుబంధం పెనవేసుకోవటమో లేకపోతే వాళ్ళ చేతుల్లో నరకయాతన అనుభవించటమో జరుగుతుంది. మనకున్న అనుబంధాలను ఈ దృక్పథంతో చూస్తే, మనం కర్మఫలంతోనూ, కర్మఫలదాత అయిన ఈశ్వరునితోనూ సహకరించిన వాళ్ళమవుతాము.

3. తితిక్ష:- ఆధ్యాత్మికంగా ఎదగటానికి తితిక్ష చాలా ముఖ్యమైన లక్షణంగా పేర్కొంటాయి మన శాస్త్రాలు. తితిక్ష అంటే సహనం వహించటం. మనం ఎదుర్కొనే ఎన్నో అనుభవాలను భరించటానికి సహనం ఎంతో అవసరం.

ఒక ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు జీవన్ముక్తుడవాలని కోరుకుంటాడు. జీవన్ముక్తి (జ్ఞానఫలం) అంటే స్థితప్రజ్ఞత కలిగి ఉండటం. తితిక్ష లేకుండా స్థితప్రజ్ఞత పొందలేరని శ్రీకృష్ణభగవానుడు భగవద్గీతలో చెప్పాడు.

వృద్ధాప్యం భారంగా సాగకుండా ఉండాలంటే తితిక్ష పెంచుకోవాలి. సహనాన్ని మించిన విలువ

ఏదీ లేదు వృద్ధులకు. వృద్ధాప్యంలో నేర్చుకున్న ఆత్మజ్ఞానం తోడ్పడాలంటే, ఆత్మజ్ఞానాన్ని తిత్తిక్షగా మలచుకోగలగాలి.

జీవితం అంటేనే కష్టసుఖాల మేలు కలయిక. కష్టాల ద్వారా రాటుతేలాలని భగవదేచ్ఛ. బాధలో కృంగి కృశించిపోకుండా పరిణితి చెంది, ఆధ్యాత్మికంగా ఎదగటానికే మనలను కష్టాలపాలు చేస్తాడు భగవానుడు. సహనం ఉన్న వ్యక్తే, బాధని కూడా ఒక పాఠం నేర్చుకునే అనుభవంగా మలచుకుంటాడు. నాకే ఎందుకు ఈ బాధ కలిగింది అని వాపోయే వ్యక్తి మనసు కలత చెందుతుంది. చెదిరిన మనసు నేర్చుకునే స్థితిలో ఉండదు. ఆ విధంగా మనకున్న సంబంధ బాంధవ్యాలు మనలో తిత్తిక్షని పెంపొందిస్తాయి. తద్వారా మనను బాధించిన విషయాల నుంచి గుణపాఠం నేర్చుకుని ఆధ్యాత్మికంగా ఎదగటానికి తోడ్పడుతుంది.

4. యజ్ఞ అనుష్ఠానం:- ఆధ్యాత్మిక సాధనలో ఒక భాగం యజ్ఞ అనుష్ఠానం. మనం చేసే ఏ మంచి పని అయినా కూడా యజ్ఞం కిందకే వస్తుంది. ఇటువంటి యజ్ఞాలు ఏ ఒక్క వ్యక్తి వల్లో కాదు. సంఘ సేవ చేయటానికి ఒక సంఘటిత శక్తి కావాలి. అంటే సహృద్భావంతో మెలిగే ఒక బలగం కావాలి. ఆ బలగంలో ఎంత ఎక్కువగా ఐక్యత, సహాయ సహకారాలూ ఉంటే, అంత శక్తివంతంగా పనులు చేయగలుగుతారు. అటువంటి అనుబంధంతో వాళ్ళు చేసే సేవ కూడా అంత గొప్పగానూ ఉంటుంది.

ఏదైనా యజ్ఞం చేయాలంటే దానికి ఐదు అంశాలు కావాలని చెప్తాయి మన శాస్త్రాలు. యజమాని, భార్య, పుత్రుడు, ధనం, శ్రద్ధ. ఎన్నో ఉన్నత కార్యాలు నెరవేర్చటానికి ఒక సంఘటిత శక్తిగా ఏర్పడినదే ఒక కుటుంబం. ఆమాటకొస్తే మన ఉపాధే (శరీరమే) అనేక కరణాలతో కలిసి పనిచేస్తున్న ఒక సంఘటిత శక్తి అంటుంది బృహదారణ్యక ఉపనిషత్తు (1-4-17). 'మనసు ఒక వ్యక్తి. వాక్కు అతని భార్య, ప్రాణం అతని పిల్లలు, కన్ను ఆధ్యాత్మిక ఐశ్వర్యం, చెవి ఆది దైవిక ఐశ్వర్యం.

ఈ విధంగా చిక్కటి అనుబంధాలు, మంచి ఆరోగ్యానికి, కర్మక్షయానికి, తిత్తిక్షకి, యజ్ఞ అనుష్ఠానానికి దోహదం చేసి, అంతర్గతంగా ఎదగటానికి తోడ్పడుతాయి. మనకు తెలియని, మన అదుపులో లేని అనేక అంశాల వల్ల ఆనందం వచ్చి పోతూ ఉంటుంది. ఆధ్యాత్మిక ఎదుగుదలకు ప్రథమ స్థానమిచ్చి, ఆనందానికి ద్వితీయ స్థానం ఇవ్వగలిగితే, మనకు ఇంకో రకమైన ఆనందం అనే అద్భుత ఫలం కలుగుతుంది. ఏమిటిది? ఇది అనుబంధాలలో వెతుక్కునే ఆనందం కాదు, మనలో అంతర్గతంగా నెలకొని ఉన్నది. ఆ ఆనందాన్ని కనుగొనగలగాలి. ఎవరైనా, ముఖ్యంగా ఆధ్యాత్మిక సాధకుడు, వెతుక్కోవాల్సిన ఆనందం- ఈ అంతర్గత ఆనందం.

ఈ నూతన సంవత్సరంలో మీ అందరికీ మీ అనుబంధాల ద్వారా ఈ అంతర్గత ఆనందం కలగాలని ఆ దేవుడిని వేడుకుంటున్నాము.